

РЕШЕНИЕ

№ 508

гр. Пловдив, 25.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Надежда Ив. Желязкова
Каличкова

Членове: Славейка Ат. Костадинова
Красимира Д. Ванчева

при участието на секретаря Цветелина Юр. Диминова като разгледа докладваното от Красимира Д. Ванчева Въззивно търговско дело № 20225001000526 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл.258 и сл. от ГПК.

С решение №167 от 05.05.2022 г.,постановено по т.д.№554/2021 г. по описа на Окръжен съд-Пловдив,ТО,ХІІ-ти състав,е осъден ответникът „З. Д.“АД-гр.С. с ЕИК ***„да заплати на ищцата Ю. С. К. с ЕГН *****,допълнително,извън изплатени доброволно 15 000 лв.,сумата от 35 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди-болки и страдания от физически травми-съчетано счупване на долните краища на десните лакътна и лъчева кости,както и закрито счупване на втори поясен прешлен,получени в резултат на пътнотранспортно произшествие,настъпило на 30.10.2020 г.,около 06:00 ч. по автомагистрала „М.“,причинено по вина на И.Д.Л.,при управление на лек автомобил „Х.Г.“,с рег. №***,за което е образувана преписка щета с №***/2021-01,ведно със законната лихва върху главницата,считано от 17.08.2021 г. до окончателното ѝ изплащане,както и 1580 лв. адвокатски хонорар,като в останалата му част до пълния предявен размер от допълнителни 55 000 лв. иска е отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Със същото решение „З. Д.“АД-гр.С. е осъдено още да заплати по сметка на Окръжен съд-Пловдив държавна такса съобразно уважената част от исковете в размер на 1400 лв. и изплатени разноски за сметка на бюджета на съдебната власт в размер на 430 лв.

Настоящото въззивно производство е образувано на основание въззивна жалба на „З. Д.“ АД-гр.С. с ЕИК ***, подадена чрез пълномощника на дружеството-адв. М. М., с която решение №167 от 05.05.2022 г., постановено по т.д. №554/2021 г. по описа на Окръжен съд-Пловдив, ТО, XII-ти състав, се обжалва частично, а именно: в осъдителната му част, с която дружеството-жалбоподател е осъдено да заплати на ищцата Ю. К. обезщетение за неимуществени вреди за разликата над сумата от 15 000 лв. до присъдения ѝ размер от 35 000 лв., както и в частта на присъдените лихви, разноски и адвокатско възнаграждение в полза на ищцата.

Жалбоподателят поддържа становището, че в обжалваната част първоинстанционното решение е постановено в нарушение на материалния закон /чл.52 от ЗЗД/, при допуснати съществени процесуални нарушения и е налице необоснованост на крайните изводи на съда. Посочва в жалбата си, че освен изплатените на извънсъдебната фаза 15 000 лв., е изплатил на ищцата след постановяване на първоинстанционното решение още 15 000 лв., представляващи част от присъденото ѝ с това решение обезщетение за неимуществени вреди, а ѝ е изплатил и законна лихва в размер на 1237,60 лв., начислена за периода от 17.08.2021 г.- датата на подаване на исковата молба до датата 09.06.2022 г. В тази връзка заявява, че изплатената от него сума в общ размер от 30 000 лв. е напълно справедлива и достатъчна да репарира претърпените от Ю. К. неимуществени вреди. Счита, че присъденият с първоинстанционното решение размер на обезщетението е определен в нарушение на критерия за справедливост по чл.52 от ЗЗД, че не съответства на обективно установените данни по делото и не кореспондира нито със съдебната практика, нито със социално икономическите условия в страната към датата на процесното ПТП. Поддържа още и аргумента, че първоинстанционният съдебен състав не е отчел обективно и в достатъчна степен процента на съпричиняване от страна на пострадалото лице Ю. К.. В този контекст счита за безспорно установено по делото, че ищцата към момента на настъпване на процесното ПТП е била без правилно поставен предпазен колан, което обстоятелство съставлява нарушение на чл.137д от ЗДвП и е допринесло причинените на ищцата вследствие на реализираното ПТП травми да са значително по-големи от тези, които биха настъпили при правилно поставен обезопасителен колан. Според жалбоподателя, процента на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищцата следва да е поне 50 %, като се има предвид, че поставянето на обезопасителен колан е субективно действие, зависещо изцяло от волята на пострадалото лице. Сочи още, че съдът не е отчел факта, че с проявеното бездействие от страна на ищцата, същата сама се е поставила в опасност за живота и здравето си.

Дружеството-жалбоподател поддържа в жалбата си и довода, че изцяло в разрез с разпоредбата на чл.172 от ГПК, окръжният съд е кредитирал показанията на свидетеля Ф. К., като същите не са били преценени в съвкупност с другите представени по делото доказателства и дори се очертават съществени различия. Посочва, че същата свидетелка, като дъщеря на пострадалата Ю. К., се явява заинтересовано лице относно изхода на спора и в проведения ѝ разпит в съдебно заседание свидетелката заявила, че пострадалата е преживяла

силен психически стрес след реализираното ПТП, без тези твърдения да се потвърждават от изготвената по делото КСМАТЕ или от представени от ищцата писмени доказателства. Заявява още в този контекст, че в хода на първоинстанционното дело ищцата не е представила никакви документи от проведени при лекар-специалист медицински прегледи, които да свидетелстват за някакви психически травми вследствие на претърпения пътен инцидент. Намира, че ищцата не е успяла да проведе пълно и главно доказване по отношение на заявените от нея твърдения за преживян силен психически и емоционален стрес, вследствие от пътнотранспортното произшествие и същите са останали недоказани по делото.

От друга страна, според жалбоподателя, се е установило от събрания по делото доказателствен материал, че оздравителния процес при ищцата е протекъл без усложнения и в рамките на предвиждания за травми от такъв тип период, като ищцата се е възстановила от травмите за пет месеца след пътнотранспортното произшествие и е била напълно възстановена към момента на изготвяне на комплексната съдебно-медицинска и автотехническа експертиза.

На база горните съображения, дружеството-жалбоподател моли да бъде отменено първоинстанционното решение в частта, с която дружеството е осъдено да заплати на ищцата застрахователно обезщетение за неимуществени вреди за разликата над 15 000 лв. до присъдените 35 000 лв., ведно с лихва от датата 17.08.2021 г. до окончателното плащане и разноски за адвокатски хонорар в размер на 1580 лв., а също да заплати и 430 лв. деловодни разноски и 1400 лв.-разноски за ДТ в полза на ОС-Пловдив, като неправилно, необосновано и постановено в нарушение на материалния закон-чл.51, ал.2 и чл.52 от ЗЗД и вместо това предявения иск да бъде отхвърлен за разликата над 15 000 лв. или в условията на евентуалност-да бъде намален размера на присъденото застрахователно обезщетение от 35 000 лв. Моли да му бъдат присъдени и разноски за две съдебни инстанции при пълно или частично уважаване на въззивната жалба.

Въззиваемата Ю. С. К. не е подала в законния срок писмен отговор на въззивната жалба, но е взела становище по същата в открито заседание, чрез пълномощника си адв. Г. Д.. Съгласно изразеното становище, въззиваемата оспорва жалбата като неоснователна и моли същата да се остави без уважение по съображенията ѝ, изложени в депозираните пред първата инстанция писмени бележки, а относно обжалваното първоинстанционно решение моли същото да бъде потвърдено като правилно. В съдебно заседание пълномощникът на въззиваемата-адв. Д. е поискала присъждането на адвокатски хонорар на основание чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата.

От страните не са заявени доказателствени искания пред въззивната инстанция.

Пловдивският апелативен съд, като се запозна с акта, предмет на обжалване, както и с наведените от жалбоподателя оплаквания, а също и със събраните по делото доказателства и доводите на страните, намира за установено следното:

Въззивната жалба е процесуално допустима, тъй като е подадена от лице /в случая-

юридическо/имащо правен интерес да обжалва първоинстанционното решение в така обжалваната му част и при подаването на жалбата е спазен двуседмичния срок по чл.259,ал.1 от ГПК.Ето защо жалбата подлежи на разглеждане и преценка по същество.

Извършвайки служебно проверка за валидността на обжалваното решение по реда на чл.269 от ГПК,Пловдивският апелативен съд намира,че същото решение е валиден съдебен акт,тъй като е постановено от надлежен съдебен състав,в пределите на правораздавателната власт на съда,в изискуемата от закона форма,решението е подписано,волята на съда е ясно и недвусмислено изразена,като диспозитива на решението кореспондира изцяло с мотивите му.

Извършвайки проверка по реда на чл.269 от ГПК за процесуалната допустимост на обжалваното решение,Пловдивският апелативен съд намира,че решението се явява процесуално допустимо в обжалваната му част,касаеща частичното уважаване на предявения по делото осъдителен иск,който също намира за допустим.

Съгласно разпоредбата на чл.269 от ГПК,по въпросите относно законосъобразността и правилността на обжалваното решение,въззивният съд е ограничен от изложеното в жалбата.В тази връзка,преценявайки оплакванията във въззивната жалба,както и събраните по делото доказателства,Пловдивският апелативен съд приема следното:

Осъдителният иск,по който ОС-Пловдив се е произнесъл с частично обжалваното решение,е предявен от Ю. С. К. против „З. Д.“АД-гр.С. с ЕИК ***,като е поискано ответникът да бъде осъден да заплати на ищцата сумата от 55 000 лв.,представляваща застрахователно обезщетение за неимуществени вреди-претърпени болки и страдания,като пряка и непосредствена последица от настъпило на датата 30.10.2020 г. ПТП,ведно с законната лихва върху тази сума,считано от същата дата-30.10.2020 г. до окончателното плащане.

В исковата си молба ищцата е изложила твърдения за механизма на процесното ПТП,датата и мястото на настъпването му,както и твърдения,че същото е било виновно причинено от лицето И.Д.Л. като водач на лек автомобил „Х.Г.“ с рег. №***,а ищцата като пътник на предната дясна седалка в същия автомобил е пострадала в резултат на това ПТП и са ѝ били причинени описаните в исковата молба травматични увреждания.Изложени са и твърдения за проведеното лечение на същите увреждания и за претърпените от ищцата физически болки,страдания и трудности вследствие на уврежданията,както и за засягане /увреждане/ на психичното ѝ здраве вследствие на процесното ПТП.Наред с това е изложено и твърдението,че виновният за произшествието водач попада в кръга на лицата,чиято отговорност се покрива от застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите,с валидна към датата на ПТП полица,издадена от ответното застрахователно дружество и валидна за периода от 15.05.2020 г. до 14.05.2021 г.И освен това,ищцата е описала в исковата си молба и твърдения за подадена от нея пред ответника-застраховател на датата 17.05.2021 г. претенция за изплащане на застрахователно обезщетение,по която е била заведена посочената в същата молба щета и с която претенция ищцата е поискала застрахователят да ѝ заплати обезщетение за неимуществени вреди в размер на 70 000 лв. и за имуществени

вреди в размер на 2 687,30 лв.Застрахователят обаче ѝ определил и изплатил по банкова сметка застрахователно обезщетение в общ размер на 17 687,30 лв.,като по този начин ищцата счита,че изцяло са ѝ изплатени имуществените вреди в размер на 2 687,30 лв. и частично-търсеното обезщетение за неимуществени вреди до размера от 15 000 лв.И считайки за твърде занижен размера на изплатеното ѝ от застрахователя обезщетение за неимуществени вреди,ищцата е заявила,че предявява процесния иск за заплащане на още 55 000 лв. обезщетение за тези вреди,заявявайки заедно с това и акцесорна /и несамостоятелна/ претенция за присъждане на законна лихва върху главницата,считано от датата на ПТП-30.10.2020 г. до окончателното плащане.

Ответното застрахователно дружество „З. Д.“АД е подало в законния срок писмен отговор на исковата молба,с който е оспорил исковите претенции по основание и размер.Признал е съществуването на валидно застрахователно правоотношение по силата на процесната застрахователна полица №*** по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите,сключена с дружеството относно процесния лек автомобил марка „Х.“,модел „Г.“.Оспорил е претенцията за търсеното обезщетение, противопоставяйки на основание чл.51,ал.2 от ЗЗД възражение за съпричиняване на вредите от пострадалото лице и излагайки в тази насока твърдението,че по време на пътния инцидент ищцата Ю. К. не е използвала предпазен колан,с който е бил фабрично оборудван лекия автомобил марка „Х.“,модел „Г.“ и в който ищцата е пътувала като пасажер на предна дясна седалка.В този контекст ответникът е изложил и съображението,че ищцата значително е допринесла за размера на причинените ѝ вреди,като не е спазила установеното в ЗДвП императивно правило относно задължението на пътниците в МПС да поставят обезопасителен колан при придвижване.

Освен това,ответникът е оспорил и по размер предявения иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди,поддържайки в тази насока твърдения,че претендирания размер е прекомерно завишен и неотговарящ на действителния такъв за покриване на вредите,причинени от получените травматични увреждания.Оспорил е в тази връзка и твърдяната в исковата молба продължителност на възстановителния период по отношение на получените травми,както и твърдението,че преживяния пътен инцидент се е отразил толкова силно и за такъв дълъг период на психическото здраве на ищцата.Заявил е в този контекст,че липсват данни за посещения на ищцата при лекар-психолог или друг лекар-специалист в тази област,както и за липсата на документ,чрез който да се удостоверява наличието на сериозни психически проблеми,породени вследствие на претърпяното ПТП.Относно акцесорната претенция за лихва ответникът е заявил,че същата неправилно се претендира от датата на ПТП-30.10.2020 г. и че поначало претенцията за присъждане на законна лихва по чл.86,ал.1 от ЗЗД от датата на деликта е неоснователна.

С решение №167 от 05.05.2022 г.,постановено по т.д.№554/2021 г. по описа на ОС-Пловдив,предявеният от Ю. К. против „З. Д.“АД осъдителен иск по чл.432,ал.1 от КЗ е приет от съда за доказан по основание и в тази връзка-че е доказано осъществяването на фактическия състав на разпоредбата на чл.45 от ЗЗД относно твърдения от ищцата деликт,а

с оглед безспорния факт,че гражданската отговорност на водача на автомобила е била застрахована при ответното застрахователно дружество,е прието и това,че същото дружество е материалноправно легитимирано да отговаря по предявения иск с правно основание чл.432,ал.1 от КЗ.Относно заявеното от ответника възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от ищцата,първоинстанционният съд е приел,че същото е недоказано и с оглед на това не е извършил намаляване на обезщетението на основание чл.51,ал.2 от ЗЗД.А относно размера на обезщетението,съдът е счел,че справедливия по смисъла на чл.52 от ЗЗД размер на обезщетението следва да бъде определен на сумата от 50 000 лв.,при което положение и след приспадане на изплатеното от застрахователя преди образуване на делото обезщетение за неимуществени вреди в размер на 15 000 лв.,предявеният иск е уважен до размера от 35 000 лв.,а за разликата до пълния претендиран размер от 55 000 лв. е отхвърлен като неоснователен и недоказан.В тази отхвърлителна част първоинстанционното решение не е обжалвано в законния срок и съответно на това е влязло в сила в същата част.

Изложените в първоинстанционното решение и приети за доказани факти относно настъпването на процесното ПТП от 30.10.2020 г.,виновното му причиняване от лицето И.Д.Л. като водач на лек автомобил „Х.Г.“ с рег. №*** СТ,причиняването на телесни увреждания на ищцата-пътник в същия автомобил,вследствие на настъпилото ПТП,изразяващи се в съчетано счупване на долните краища на десните лакътна и лъчева кости,както и закрито счупване на тялото на втори поясен прешлен,не са оспорени от дружеството-жалбоподател в подадената от него въззивна жалба и са правилно установени съобразно събраните по първоинстанционното дело доказателства.А наличието на сключена с ответника и действаща към момента на процесното ПТП застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите по отношение на процесния лек автомобил марка „Х.“,модел „Г.“,е поначало безспорно по делото обстоятелство и като такова-ненуждаещо се от доказване.В обобщение,имайки предвид изложените в жалбата оплаквания и факта,че дружеството-жалбоподател обжалва първоинстанционното решение частично-за разликата над сумата от 15 000 лв. до присъдения размер обезщетение от 35 000 лв.,а и като отчита обстоятелството,че необжалвания размер от 15 000 лв. е изплатен от жалбоподателя на ищцата след постановяване на първоинстанционното решение /както е видно от приложеното към жалбата платежно нареждане от 09.06.2022 г./,настоящият съд намира,че с процесната жалба изводите на първоинстанционния съд за установеността на предявения иск по основание изобщо не се оспорват.Отново имайки предвид оплакванията във въззивната жалба,спорен пред настоящата инстанция остава въпросът за размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди от гледна точка на залегналия в нормата на чл.52 от ЗЗД принцип на справедливост,както и за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищцата.По тези именно въпроси въззивната инстанция дължи самостоятелна преценка с настоящото решение и в тази насока приема следното:

В съдебната практика е трайно наложено становището,което се споделя и от настоящия състав,че обезщетението за неимуществени вреди се определя по размер от съда

съобразно произтичащия от нормата на чл.52 от ЗЗД принцип на справедливостта.Съгласно ППВС №4/1968 г. понятието „справедливост“ по смисъла на чл.52 ЗЗД не е абстрактно понятие,а е обусловено от редица конкретни и обективно съществуващи обстоятелства,които решаващият съд следва да прецени в тяхната съвкупност при определяне на размера на обезщетението.В този контекст при определяне на обезщетението за неимуществени вреди е нужно да се отчете начинът на извършване на противоправното деяние,претърпените от ищцата болки и страдания вследствие на причинените ѝ в резултат на деянието травматични увреждания,периодът на възстановяването ѝ от същите увреждания,нейната възраст,причинените ѝ неудобства и дискомфорт при социалните ѝ контакти и обслужването на ежедневните лични нужди по времето на възстановителния период от уврежданията,нарушаването на психическото ѝ здраве вследствие на инцидента,ако такова нарушаване е установено по делото,както и социално-икономическите условия в страната към момента на настъпване на застрахователното събитие-м. октомври 2020 г.

На първо място в хронологичен аспект,при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди подлежат на съобразяване получените в резултат на процесното ПТП,настъпило на датата 30.10.2020 г.,телесни увреждания на ищцата.А те,както се установява от приложената към първоинстанционното дело медицинска документация и неоспореното заключение на комплексната съдебно-медицинска и автотехническа експертиза,са следните:“съчетано закрито счупване на долните краища на десните лакътна и лъчевата кости,закрито счупване на тялото на втори поясен прешлен“.Съчетаното закрито счупване на долните краища на десните лакътна и лъчевата кости е довело до трайно затрудняване на движенията на десния горен крайник на ищцата,както се сочи в експертното заключение,а закритото счупване на тялото на втори поясен прешлен е довело до трайно затрудняване на движенията на снагата.В същото заключение,изготвено от вещите лица инж.В.С. и д-р М.Б.,е отразено още,че нормалният оздравителен процес на описаното съчетано закрито счупване трае около 5-6 месеца при благоприятен ход на същия и липсата на усложнения в него,за каквито усложнения в случая няма данни по делото.А относно закритото счупване на тялото на втори поясен прешлен е отразено в заключението,че нормалният оздравителен процес трае около 11-12 месеца при благоприятен ход на същия и липсата на усложнения в него,за каквито усложнения също липсват доказателства по делото.Наред с това,както е видно от две приложения към първоинстанционното дело епикризи,издадени от КОТ при У. „С.“ЕАД-гр.П.,взети предвид и коментирани в мотивите на обжалваното решение,в деня на пътния инцидент ищцата е била приета за болнично лечение и ѝ е била извършена операция,при която е осъществено закрито наместване на отделена епифиза,радиус и улна,а след това ѝ е поставена метална остеосинтеза и гипсова превръзка на счупената част от дясната ѝ ръка.Впоследствие на ищцата е извършена и друга операция,отразена в оперативен протокол №647/04.11.2020 г. /както е посочено в епикриза №63840/2020/,при която е извършена вертебропластика и възстановяване при прешленна фрактура.След тази операция ищцата е изписана от болницата на 06.11.2020 г.,а по-късно в периода от 18.11.2020 г. до 23.11.2020 г. отново е

била приета за оперативно лечение, както е отразено в трета представена по делото епикриза с №***/2020, издадена от КОТ при У. „С.“ АД-П. и е била извършена операция, като е констатирано „счупване на дясната лакътна и лъчева кости с разместване на счупените фрагменти“. В заключението на комплексната експертиза е дадена оценка, че оперативните и оздравителни процедури на ищцата Ю. К. са били проведени напълно адекватно и „спрямо добрата медицинска практика“. Освен това, както става ясно от устните обяснения, дадени от в.л. Б. в съдебното заседание на 11.04.2022 г. и отразени в протокола от това заседание, при пътния инцидент ищцата е получила и охлузвания по лицето. При същите обяснения вещото лице д-р Б. заявява още, че ищцата дефакто не е била възстановена от процесното ПТП горедолу една година след настъпването му, което изявление на вещото лице съответства на посочения в самото експертно заключение възстановителен период за полученото счуване на втори поясен прешлен, траещ около 11-12 месеца. В този контекст е неоснователно поддържаното във въззивната жалба твърдение, че ищцата е била напълно възстановена от получените травми за период от пет месеца след процесното ПТП. Такъв приблизителен период на възстановяване е посочен в експертното заключение само относно полученото счупване на дясната ръка, но не и относно счупването на втори поясен прешлен, за което счупване, вече се посочи, че възстановителния период е 11-12 месеца, според експертното мнение на вещото лице Б..

На следващо място, по отношение на претърпените от ищцата болки и страдания в резултат на процесното ПТП, по първоинстанционното дело са събрани и гласни доказателства-показанията на разпитаната по делото свидетелка Ф. К.-дъщеря на ищцата. От показанията на същата се установява, че след пътния инцидент и изписването на ищцата от болницата, тя не е можела за дълъг период да се обслужва сама, била е на легло и се е нуждала от чужда помощ относно обслужването на ежедневните си и обичайни физически нужди. В това отношение свидетелката сочи, че тя и баща ѝ са обслужвали ищцата, докато тя е била на легло, като първоначално дори ѝ помагали и за храненето. Същата свидетелка сочи още, че ищцата е имала много силни болки и много дълго време се е възстановявала от травмите, като вследствие на счупването на прешлена дълго не е можела да стъпи на крака. Изминали, според показанията на свидетелката, близо пет месеца след уврежданията, преди ищцата да започне да се придвижва и през това време имало тоалетен стол, с който я обслужвали, а и първо се хранела със сламки, защото храненето ѝ било много трудно и вече след първия месец започнала да се храни с лъжица. Същата свидетелка заявява още, че след шестия месец ищцата започнала да ходи на рехабилитация и към момента на разпита на свидетелката */извършен в съдебното заседание на 17.01.2022 г./* ищцата е минала общо три броя рехабилитационни процедури. Посочва още, че през м. ноември 2021 г. са били махнати поставените импланти в ръката на ищцата, в която връзка тя отново е претърпяла операция на дясната ръка, а към момента на проведения разпит на свидетелката ищцата отново ходела на рехабилитация. Свидетелката Ф. К. посочва още, че майка ѝ-ищцата Ю. К. работи в „Б.Ж.“ като „началник влак“ и заради получените травми не е била на работа шест месеца, а след това се върнала на работа, но изпитва трудности при изпълнението

й,понеже не може да стои много дълго време права и все още има много болки в кръста.Свидетелката сочи също така,че нейният баща продължава да помага на ищцата да се облича и на последната все още ѝ е трудно да изпълнява късна работа,както и да се обслужва сама,от което свидетелката прави заключение,че все още /към момента на разпита ѝ/ ищцата не е възстановена физически напълно от травмите.Относно счупената ръка,свидетелката заявява,че ищцата не може да я ползва на 100 %,а по отношение на психическото състояние на ищцата след пътния инцидент,свидетелката сочи,че в началото ищцата психически е била много зле,постоянно плачела и имала страшно много болки.Едва след като ищцата се върнала на работа,настроението ѝ започнало да се повдига,като към момента на проведения разпит на свидетелката,последната счита,че майка ѝ /ищцата/ е вече по-добре,но от време-навреме пак изпадала „в някакви депресии“,според свидетелката.

Настоящият съд счита,че горните показания на свидетелката Ф. К. подлежат на кредитиране,дори и при отчитане на възможната заинтересованост на същата свидетелка предвид близката ѝ родствена връзка с ищцата,тъй като тези показания не влизат в противоречие с останалите събрани по делото доказателства.Единствено не следва да се кредитират показанията на същата свидетелка за счупени две ребра на ищцата вследствие на процесното ПТП и за счупена скула на същата,тъй като в тази им част показанията не се потвърждават нито от събраните по делото писмени доказателства,нито от заключението на комплексната експертиза.Що се касае до твърденията на свидетелката,че майка ѝ след инцидента е имала „много видове охлузвания“,то те са неконтретни и от тази гледна точка не способстват за установяване на изложеното в исковата молба твърдение,че вследствие на произшествието ищцата е получила „множество контузии с трайни хематоми и охлузвания в областта на лицето,гърдите и корема“.Всъщност,на база дадените от вещото лице Б. устни обяснения,за установено съдът приема само твърдението на ищцата за получени от нея вследствие на процесното ПТП множество охлузвания по лицето.

Неустановени остават и твърденията на ищцата за получена от нея „тежка посттравматична остеопороза зудеков тип в областта на дясна гривнена става“ и за „счупване без фрагментарно разместване на 4-то ребро вляво“.Последната посочена травма не се потвърждава от медицински документи,нито от коментираното по-горе експертно заключение,а показанията на св. К. за счупени две ребра на ищцата не се кредитират от настоящия съд,както вече се отрази по-горе.Тези непотвърдени от медицински документи твърдения на свидетелката не са взети предвид и от първоинстанционния съд при описанието на установените чрез тази свидетелка фактически обстоятелства.Също така,не се потвърждава от заключението на експертизата,а и от събраната по делото медицинска документация,сочената от ищцата поттравматична остеопороза.Напротив,в съдебното заседание на 11.04.2022 г. вещото лице д-р Б. е посочило,че остеопорозата е заболяване,което по никакъв начин не може да бъде свързано с процесната катастрофа,така че посоченото твърдение на ищцата остава недоказано,но и в първоинстанционното решение същото твърдение не е прието за установено,съответно на което и това твърдение не е рефлектирало върху определяне размера на обезщетението.

Свидетелката К. дава показания и за това, че след инцидента майка ѝ се е чувствала зле психически и е плачела напрекъснато, като настроението ѝ започнало да се повишава едва след като се върнала на ралота. Липсват медицински документи за проведени консултации от ищцата с лекар-специалист относно психическото ѝ състояние, но това не е пречка, според съда, да бъдат кредитирани дадените от свидетелката показания относно демонстрираното пред нея от майка ѝ поведение, сочещо на извод, че пътния инцидент е повлиял зле на ищцата в емоционално отношение, без разбира се този извод да съставлява каквато и да било диагноза за психическото ѝ здраве.

При така изяснените правнозначими факти, имащи отношение към определяне размера на дължимото на ищцата обезщетение за търпените от нея неимуществени вреди вследствие на процесния пътен инцидент, настоящият съд счита, че справедливото по смисъла на чл. 52 от ЗЗД обезщетение в случая следва да бъде определено на сумата от 50 000 лв., както е приел и първоинстанционният съд. За определяне на обезщетение в посочения размер съдът взе предвид възрастта на пострадалата към момента на пътния инцидент - 55 г., вида и характера на получените от нея травматични увреждания при инцидента, продължителността на възстановителния период по отношения на всяко от получените счупвания, създаданите значителни затруднения на ищцата през този период относно справянето ѝ с обикновените ежедневни физически потребности и домакинската работа, както и необходимостта от ползването на чужда помощ през същия период /в рамките на 4-5 месеца/ за обслужването на тези потребности. Освен това, съдът отчита и степента на търпените от ищцата физически болки и страдания вследствие на получените телесни увреждания и по-специално търпените болки вследствие счупването на втория поясен прешлен, които не са отшумели напълно дори и към момента на проведения разпит на горната свидетелка. Отчита и изживените от ищцата вследствие на инцидента и получените травми негативни психически емоции, а също и социално-икономическите условия в страната към момента на процесния пътен инцидент.

Въз основа на гореприетото, апелативният съд счита, че определеният с първоинстанционното решение размер на обезщетението за неимуществени вреди, възлизащ на сумата от 50 000 лв., е справедлив по смисъла на чл. 52 от ЗЗД.

Освен това, въззивният съд намира, че е правилна преценката на първоинстанционния съд за неоснователността на заявеното от ответника възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от ищцата. Както се отрази в настоящото решение, същото възражение е основано на твърдението, че по време на настъпване на процесното ПТП ищцата е пътувала в лекия автомобил марка „Х“, модел „Г.“ без да е използвала предпазен колан, който автомобилът е бил фабрично оборудван и при това положение значително е допринесла за размера на причинените ѝ вреди, като не е спазила установеното в ЗДВП императивно правило относно задължението на пътниците в МПС да поставят обезопасителен колан при придвижване. Във въззивната жалба се поддържа довода, че първоинстанционният съд „не е отчел в достатъчна степен процента на съпричиняване от страна на пострадалото лице, който следва да е поне 50 %“, но в действителност същият съд

изобщо не е приемал наличието на твърдяното от ответника съпричиняване от страна на ищцата, в каквато и да било степен и именно тази преценка за пълна неоснователност на поддържаното от ответника възражение за съпричиняване споделя настоящият съд. Доказателствената тежест за установяване на фактическите твърдения, на които е основано възражението, лежи изцяло върху ответника-настоящ жалбоподател. Обаче, събраните в тази посока доказателства, след съвкупната им преценка, не могат да обосноват извод, че тези твърдения са доказани. Най-напред това е така, защото в показанията си св. И.Л., причинила процесното ПТП и управлявала автомобила, в който на предна дясна седалка е пътувала ищцата по време на произшествието, е потвърдила, че както тя, така и ищцата са били с поставени предпазни колани по време на инцидента. От друга страна, в заключението на комплексната СМАТЕ е отразено, че в представената медицинска документация на ищцата Ю. К. не са описани характерни травматични увреждания, оставени от правилно поставен обезопасителен колан и освен това механизма на получаване на процесното счупване на втори поясен прешлен изисква тялото на пострадалата да се отдели от седалката и след това рязко да падне пак на нея и в резултат на това по хода на гръбначния стълб да се пренесе натоварването и да се смачка втори поясен прешлен. Това, според вещите лица, говори, че най-вероятно към момента на ПТП пострадалата ищца е била без правилно поставен предпазен колан. С други думи, на база описаните съждения, в комплексната експертиза е направен, но само в степен на вероятност, извода, че по време на пътния инцидент ищцата е пътувала без поставен предпазен колан. И тъй като този извод на вещите лица не е категоричен, а от друга страна е налице категоричното изявление на управлявалата автомобила И.Л., че ищцата е била с поставен предпазен колан, то твърдението на ответника-жалбоподател, че същата е пътувала по време на произшествието без такъв колан, остава недоказано. В тази насока първоинстанционният съд правилно е отчел и обстоятелството, че в протокола за оглед на ПТП липсват каквито и да е данни за това ищцата, като пътник на предна дясна седалка, да е била без предпазен колан, както и че данни в тази посока не се съдържат и в образуваното наказателно производство срещу виновния водач на автомобила. Освен това, настоящият състав споделя извода на първоинстанционния съд, че дори и да се приеме, че ищцата не е била с поставен предпазен колан, то не са налице доказателства дали при поставен такъв биха се намалили или избегнали конкретно описаните претърпени от ищцата физически наранявания и травми. По тези съображения въззивният съд, също като първоинстанционния, намира за неоснователно и недоказано поддържаното от ответника възражение за съпричиняване. Оттук следва и извода, че в случая определения в съответствие с нормата на чл.52 от ЗЗД размер на обезщетението за неимуществени вреди изобщо не подлежи на намаляване на основание чл.51, ал.2 от ЗЗД.

Предвид всичко изложено по-горе, и като отчита безспорния по делото факт, че преди образуване на същото дело ответникът е изплатил на ищцата обезщетение за неимуществени вреди в размер на 15 000 лв., който размер следва да се приспадне от приетия за справедлив размер на обезщетението от 50 000 лв., то се налага извода, че процесният иск е доказан и основателен именно в уважения му от първоинстанционния съд

размер от 35 000 лв.Ето защо и разгледаната въззивна жалба срещу частта на първоинстанционното решение,с която иска е уважен за разликата над сумата от 15 000 лв. до присъдения размер от 35 000 лв.,ведно със законна лихва,считано от 17.08.2021 г. до окончателното плащане,е неоснователна,а решението на първата инстанция в тази му част следва да бъде потвърдено като правилно.То е такова и ще се потвърди и в обжалваната част,с която ответникът е осъден да заплати на ищцата разноси за адвокатски хонорар в размер на 1580 лв.,а по сметка на ОС-Пловдив е осъден да заплати държавна такса в размер на 1400 лв. и заплатени разноси за сметка на бюджета на съдебната власт в размер на 430 лв.Присъдените в полза на ищцата разноси съответстват на уважената част от иска,а това се отнася и за държавната такса и разноските,които ответникът е осъден да заплати по сметка на ОС-Пловдив.

С оглед изхода на спора пред настоящата инстанция,ще се уважи искането на пълномощника на въззиваемата-адв. Г. Д.,да ѝ бъде заплатено адвокатско възнаграждение по чл.38,ал.2 от Закона за адвокатурата.Такова се дължи на адв. Д. предвид уговорената в представения договор за правна защита и съдействие от 25.10.2022 г. и осъществена по отношение на въззиваемата безплатна адвокатска защита по настоящото въззивно дело на основание чл.38,ал.1,т.2 от същия закон.Заплащането на възнаграждението,поради неоснователността на въззивната жалба,ще се възложи в тежест на дружеството-жалбоподател,а размера на възнаграждението следва да се определи на основание чл.7,ал.2,т.3 от Наредба №1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и възлиза на сумата от 2200 лв.

Мотивиран от горното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №167 от 05.05.2022 г.,постановено по т.д.№554/2021 г. по описа на Окръжен съд-Пловдив,ТО,ХІІ-ти състав,в обжалваната му част,с която ответникът „З. Д.“АД-гр.С. с ЕИК *** е осъден да заплати на ищцата Ю. С. К. с ЕГН ***** застрахователно обезщетение за претърпените от нея вследствие на ПТП от 30.10.2020 г. неимуществени вреди за разликата над сумата от 15 000 лв. до присъдения размер от 35 000 лв.,ведно със законната лихва от датата 17.08.2021 г. до окончателното плащане,и е осъден още да ѝ заплати сумата от 1580 лв. адвокатски хонорар,а по сметка на Окръжен съд-Пловдив е осъден да заплати държавна такса в размер на 1400 лв. съобразно уважената част от исковете,както и сумата от 430 лв.-заплатени разноси за сметка на бюджета на съдебната власт.

ОСЪЖДА „З. Д.“АД,с ЕИК ***,със седалище и адрес на управление гр.С.,пк ***,район И.,бул.“Г.“№1,да заплати на адвокат Г. З. Д. от Адвокатска колегия-С.,със служебен адрес:гр.С.,ул.“Л.К.“№16 адвокатско възнаграждение по чл.38,ал.2 от Закона за адвокатурата в размер на 2200 лв. /две хиляди и двеста лева/ за осъществена безплатна адвокатска защита по възз. т.д.№526/2022 г. по описа на Апелативен съд-Пловдив на въззиваемата Ю. С. К. на основание чл.38,ал.1,т.2 от ЗА.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____